

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการโอนขาย เปลี่ยนมือสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน

กรมทะเบียนการค้าได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ พณ ๐๖๐๕/๑๑๗๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่าเนื่องจากในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.๒๕๓๕ กรมทะเบียนการค้าและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความเห็นแตกต่างกันในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายว่า ในกรณีที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดได้มีมติให้เสนอขายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม ผู้ถือหุ้นเดิมนั้นจะสามารถโอนขายเปลี่ยนมือสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้แก่บุคคลอื่นได้หรือไม่ ทั้งนี้กรมทะเบียนการค้ามีความเห็นว่าผู้ถือหุ้นที่ได้รับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่บริษัทออกใหม่ไม่สามารถโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นให้บุคคลอื่นได้ เว้นแต่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะมีมติให้ผู้ถือหุ้นเดิมที่มีสิทธิจองซื้อหุ้นนั้นสามารถโอนขายสิทธิการจองซื้อหุ้นดังกล่าวให้บุคคลอื่นต่อไปได้เท่านั้น ส่วนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความเห็นว่า การโอนขายสิทธิดังกล่าวให้บุคคลภายนอกน่าจะกระทำได้เพราะมาตรา ๑๓๗ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.๒๕๓๕ มิได้กำหนดเรื่องการโอนขายสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งการตีความให้มีการโอนสิทธิดังกล่าวให้บุคคลภายนอกได้ จะทำให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์หลายประการดังนี้

(๑) ผู้ถือหุ้นเดิมสามารถลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องจัดหาแหล่งเงินทุนหรือสภาพคล่องเพิ่มเติม

(๒) ผู้ลงทุนที่เป็นบุคคลภายนอกสามารถจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนได้ด้วยต้นทุนต่ำ

(๓) ผู้ลงทุนต่างประเทศที่กฎหมายของประเทศตนห้ามมิให้จองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทนอกประเทศของตนจะสามารถโอนขายสิทธิในการจองซื้อหุ้นได้โดยไม่สูญเสียประโยชน์จากสิทธินั้น

(๔) ประเทศจะได้รับประโยชน์ เนื่องจากการให้ผู้ถือหุ้นเดิมโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นให้บุคคลภายนอกจะช่วยกระตุ้นให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นและจะส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์มีกฎระเบียบและหลักปฏิบัติอันเป็นสากลอันจะช่วยให้เพิ่มความเชื่อมั่นในตลาดการเงินของไทยด้วย

กรมทะเบียนการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาข้อกฎหมายนี้เป็นปัญหาสำคัญสมควรส่งเรื่องมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัย เพื่อกรมทะเบียนการค้าจะได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาข้อหาดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมทะเบียนการค้า) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และผู้แทนตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทยแล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๑๓๗ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติถึงการเสนอขายหุ้นที่เพิ่มขึ้นแต่ไม่ได้กำหนดถึงการโอนขายเปลี่ยนมือสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้แก่บุคคลอื่นซึ่งในเรื่องนี้ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดวางหลักเรื่องการโอนขายเปลี่ยนมือสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนไว้เป็นการเฉพาะแต่มาตรา ๓๐๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้วางหลักไว้ว่าสิทธิเรียกร้องหรือบุคคลสิทธิย่อมโอนกันได้ เว้นแต่สภาพแห่งสิทธินั้นเองจะไม่เปิดช่องให้โอนกันได้ จึงถือได้ว่า ตามหลักกฎหมายนั้น สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนเป็นสิทธิเรียกร้องหรือบุคคลสิทธิประเภทหนึ่งที่ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดบัญญัติห้ามการโอนขายเปลี่ยนมือไว้ ดังนั้น สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนจึงอาจโอนขายเปลี่ยนมือกันได้ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๓๐๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๑) จึงเห็นว่า เมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดมีมติให้เสนอขายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม ผู้ถือหุ้นเดิมนั้นสามารถโอนขายเปลี่ยนมือสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้แก่บุคคลอื่นได้

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๔๑